

OSMANIYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ

FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ

TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI BÖLÜMÜ

ZORUNLU ve SEÇMELİ DERS İÇERİKLERİ

1. SINIF 1. YARIYIL (GÜZ)

TDE151 ESKİ TÜRK EDEBİYATI-I (Zorunlu) (2 0 2)AKTS:4

Divan edebiyatı ve gelenekten faydalanma nedir? Eski Türk Edebiyatında nazım şekilleri ve türlerinin öğretilmesi. Öğrencinin kelime öğrenmesi hedef alınarak, beyitlerin nesre çevrilmesi. Eski Türk edebiyatında kullanılmış olan aruz kalıplarının açıklanması ve aruz vezni uygulamalarının yapılması; çeşitli söz sanatlarının ve özelliklerinin açıklanması ve bu sanatların tanınmasına yönelik örnek beyit ve şiirler üzerinde uygulamalar yapılması.

TDE153 YENİ TÜRK EDEBİYATI-I (Zorunlu) (2 0 2)AKTS:3

Yeni Türk edebiyatı sahasının belirlenmesi, sınırları; bu sahada en çok kullanılan metotların belirlenmesi. Tanzimat Dönemi'nde ortaya çıkan yeni türler ve Osmanlı modernleşmesinin Türk edebiyatı üzerindeki etkisinin saptanması. Sanat, edebiyat ve güzel sanatlar arasındaki ilişkinin içeriği.

TDE155 TÜRK HALK EDEBİYATI-I (Zorunlu) (2 0 2)AKTS:3

Türk halk edebiyatının kaynaklarının verilmesi. Türk halk edebiyatında âşık, tekke ve anonim Halk Edebiyatı kavramlarının izahı. Halk şiiri (genel), halk şiirinin özellikleri, halk şiiri türleri. Tekerleme, tekerleme tanımı, oyun tekerlemeleri, söz cambazlığı; Türk dünyasında tekerlemeler, yalanlama, şathiye ve tekerlemenin benzer ve farklılıkları, diğer türlerle münasebeti ve örnek metinler; bilmece, bilmece özellikleri; atasözleri ve deyimler; türkü, türkü nedir, türkü çeşitleri, türkülerin konuları ve söylenme yerleri, türkülerin özellikleri, türkü çalışmaları, ninniler, ağıtlar, mani kavramı, mani çeşitleri, maniler üzerine çalışmalar.

TDE157 TÜRKİYE TÜRKÇESİ-I (Zorunlu)**(2 0 2)AKTS:3**

Dil türleri, dil aileleri ve Türkçenin dünya dilleri arasındaki yeri. Ses, harf, alfabe ve imlâ kavramları hakkında bilgilerin verilmesi. Türkiye Türkçesinin ses bilgisi özellikleri; konuşma sesleri, ses organları. Ünlülerin özellikleri ve sınıflandırılması. Ses olayları; ses olaylarının sebepleri, ünlü düşmesi, ünlü türemesi, daralma vb. Ünsüzlerin özellikleri ve sınıflandırılması. Ünsüz türemesi, ünsüz düşmesi ve yer değiştirme (göçüşme). Hece düşmesi, ikizleşme, tekleşme, sedalılışma ve sedasızlaşma. Parçalar üstü ses birimler; vurgu, ton, ezgi.

TDE159 OSMANLI TÜRKÇESİ-I (Zorunlu)**(3 0 3)AKTS:4**

Dersle ilgili temel kaynakları verilmesi, Osmanlı Türkçesinin dönemleri. Osmanlı Türkçesinde kullanılmış olan Arap alfabesi; harflerin başta, ortada ve sonda yazılışları, Osmanlı Türkçesinde kullanılan Arap alfabesinin yazı çevrimi. Osmanlı Türkçesinde basit kelimeler kullanılarak okuma ve yazma çalışmalarının yapılması, Osmanlı Türkçesinde kullanılan Türkçe eklerin kalıplaşmış yazımları üzerinde durulması.

TDE161 TÜRK DİLİ TARİHİ-I (Zorunlu)**(2 0 2)AKTS:3**

Türk Dili Tarihi dersinin önemi, Türk dilinin tarihî dönemleri hakkında bilgi verme, yıl boyunca kullanılacak olan bir kaynakçanın oluşturulması. Köktürklerin tarihi ve dili hakkında bilgiler verilmesi, Eski Türkçe döneminin Türk dili açısından önemi; Uygurların tarihi ve dili üzerinde durma, Uygur Türkçesinin ses bilgisel ve şekil bilgisel özelliklerinin anlatılması. Köktürk ve Uygur Türkçelerinin karşılaştırmalarının yapılması. Eski Türkçenin devamı olan Orta Türkçe hakkında bilgi verme; Orta Türkçenin bölümleri üzerinde durma, Eski Türkçe ile Orta Türkçenin karşılaştırmasının yapılması. Karahanlı Devletinin tarihi ve Karahanlıların Türk dili ve tarihine etkileri üzerinde durma, Karahanlı Türkçesinin özellikleri ve bu dönemin Eski Türkçe ile karşılaştırılması. Karahanlı Türkçesi dönemi eserleri üzerinde durma, Karahanlı dönemi eserleri üzerine yapılmış çalışmalar hakkında bilgi verme.

Harezmi-Kıpçak Türkçesinin dil tarihi açısından önemi, Harezmi-Kıpçak Türkçesinin bölümleri, Harezmi-Kıpçak Türkçesinin özellikleri, bu dönemde yazılmış olan eserler hakkında bilgi verme. Eski Anadolu Türkçesinin gelişimi, Eski Anadolu Türkçesinin Eski Türkçe ve Karahanlı Türkçesinden ayrılan özellikleri üzerinde durma. Eski Anadolu Türkçesinin özellikleri, bu dönem müellifleri ve eserleri hakkında bilgi verme.

TDE163 YAZILI VE SÖZLÜ ANLATIM-I (Zorunlu)**(2 0 2)AKTS:3**

Kompozisyonun tanımını yapma, yazılı kompozisyon hakkında bilgi verme, yazılı anlatım öğelerini sıralama. Konu türleri nelerdir? Konuyu sınırlandırma, anlama, temayı bulma. Ana fikir nedir? Sınırlı bir konuya ait olumlu ana fikir / olumsuz ana fikrin bulunması. Yardımcı düşüncelerin bulunması. Metinde bakış açısının belirlenmesi. Yazı planının çıkartılması. Düşünsel düzenin kurulması. Yazılı anlatım nedir? Metindeki anlatımın amacının belirlenmesi. Açıklama anlatım biçiminin kavratılması. Betimleme anlatım biçiminin kavratılması. Tartışma

anlatım biçiminin kavratılması. Öyküleme anlatım biçiminin kavratılması.

AIIT I ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ-I (Zorunlu) (2 0 2)AKTS:2

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi dersini okumanın gerekliliği, inkılap kavramı, Atatürk ve Türk inkılabı öncesi gelişmeler; Avrupa'daki gelişmeler, Osmanlı Devleti ve yenilik hareketleri, Tanzimat ve Meşrutiyet denemeleri, fikir hareketleri; devleti yıkan savaşlar, Trablusgarp ve Balkan Savaşları, Birinci Dünya Savaşı, Mondros Mütarekesi, Mütareke bahanesiyle yapılan işgaller, işgaller karşısındaki tutum, Mustafa Kemal Atatürk ve Türk milletini teşkilatlandırması, Mustafa Kemal Atatürk'ün kişilik özellikleri, Mustafa Kemal Atatürk'ün görevleri, Samsun'a çıkışı, Amasya Genelgesi, kongreler, Misâk-ı Millî, Türkiye Büyük Millet Meclisi, Millî Mücadele'ye karşı hareketler, Kuvâ-yı Millîye ve cepheleri, Sevr dayatması, Sevr'e karşı Türk milletinin varlık mücadelesi, düzenli ordu dönemi, İnönü Savaşları, Londra Konferansı, Sakarya Muharebesi, Büyük Taarruz, Millî Mücadele Dönemi Türk dış politikası, Antlaşmalar Dönemi, Mudanya Ateşkes Antlaşması, Lozan Barış Antlaşması.

YDİ-I İNGİLİZCE-I (Zorunlu) (2 1 2 5)AKTS:5

Yüksek Öğretim Kurulu tarafından belirlenen çerçeve doğrultusunda öğrencilere temel İngilizce yapıları sunulur. Ders bütün 1. sınıf öğrencileri için zorunlu ders niteliğinde olup iki dönem boyunca haftada 2 ders saati olarak verilir. Dönem boyunca öğrencilere dört temel becerinin yanı sıra gündelik yaşamda kullanabilecekleri dil becerileri de edindirilmeye çalışılır.

DOY101 DİJİTAL OKURYAZARLIK (Zorunlu) (2 0 2)AKTS3

İnternet teknolojileri; internetin temel kavramları, internetin gelişim süreci, web tarayıcıları, arama motorları, e-devlet hizmetleri hakkında bilgiler. Taşınabilir teknolojiler ve özellikleri, sosyal ağlar ve özellikleri, bilişim etiği, yaşam boyu öğrenme kavramı, bulut bilişim, geleceğin teknolojileri hakkında bilgiler verilir. Öğretim yönetim sistemleri (ÖYS) hakkında genel bilgiler verilerek Microsoft Teams üzerinden bazı uygulamalar yapılır.

1. SINIF 2. YARIYIL(BAHAR)

TDE152 ESKİ TÜRK EDEBİYATI-II (Zorunlu) (2 0 2)AKTS:4

Divan edebiyatı ve gelenekten faydalanma nedir? Eski Türk Edebiyatında nazım şekilleri ve türlerinin öğretilmesi. Öğrencinin kelime öğrenmesi hedef alınarak, beyitlerin nesre çevrilmesi. Eski Türk edebiyatında kullanılmış olan aruz kalıplarının açıklanması ve aruz vezni uygulamalarının yapılması; çeşitli söz sanatlarının ve özelliklerinin açıklanması ve bu sanatların tanınmasına yönelik örnek beyit ve şiirler üzerinde uygulamalar yapılması.

TDE154 YENİ TÜRK EDEBİYATI-II (Zorunlu) (2 0 2)AKTS:3

Yeni Türk edebiyatı sahasının belirlenmesi, sınırları; bu sahada en çok kullanılan metotların

belirlenmesi. Tanzimat Dönemi'nde ortaya çıkan yeni türler ve Osmanlı modernleşmesinin Türk edebiyatı üzerindeki etkisinin saptanması. Sanat, edebiyat ve güzel sanatlar arasındaki ilişkinin içeriği.

TDE156 TÜRK HALK EDEBİYATI-II (Zorunlu) (2 0 2)AKTS:3

Türk halk hikâyeleri, hikâye kavramı, halk hikâyelerinin tasnifi, diğer türlerle münasebetleri, halk hikâyelerinin dil, üslup, şekil özellikleri, türkölü aşk hikâyeleri; fıkralar, tanımı, mahiyeti, fıkra tipleri, Türk fıkralarını tasnif denemeleri.

TDE158 TÜRKİYE TÜRKÇESİ-II (Zorunlu) (2 0 2)AKTS:3

Türkçe kelimelerin yapısal özellikleri; kök, ekler ve bunlar arasındaki ilişkilerin belirtilmesi. Türkçede ekler: çekim ekleri (isim çekimi, fiil çekimi), yapım ekleri (isimden fiil yapan ekler, isimden isim yapan ekler, fiilden isim yapan ekler, fiilden fiil yapan ekler). Kelime tahlilleri yoluyla yapım ve çekim eklerini ayırt etme, çatı ekleri ve kelime içinde ekleri bulma uygulamaları.

TDE160 OSMANLI TÜRKÇESİ-II (Zorunlu) (3 0 3)AKTS:4

Dersle ilgili temel kaynaklar, Osmanlı Türkçesinin dönemleri. Osmanlı Türkçesinde kullanılmış olan Arap alfabesi, harflerin başta, ortada ve sonda yazılışları, Osmanlı Türkçesinde kullanılan Arap alfabesinin yazı çevirimi, Osmanlı alfabesi ile yazılmış basit kelimeler kullanılarak okuma ve yazma çalışmaları. Osmanlı Türkçesinde kullanılan Türkçe eklerin kalıplaşmış yazımları üzerinde çalışma yapılması.

TDE162 TÜRK DİLİ TARİHİ-II (Zorunlu) (2 0 2)AKTS:3

Türk Dili Tarihi dersinin önemi, Türk dilinin tarihî dönemleri hakkında bilgi verme, yıl boyunca kullanılacak olan bir kaynakçanın oluşturulması. Köktürklerin tarihi ve dili hakkında bilgiler verilmesi, Eski Türkçe döneminin Türk dili tarihi açısından önemi; Uygurların tarihi ve dili üzerinde durma, Uygur Türkçesinin ses bilgisel ve şekil bilgisel özelliklerinin anlatılması. Köktürk ve Uygur Türkçelerinin karşılaştırmalarının yapılması. Eski Türkçenin devamı olan Orta Türkçe hakkında bilgi verme; Orta Türkçenin bölümleri üzerinde durma, Eski Türkçe ile Orta Türkçenin karşılaştırmasının yapılması. Karahanlı Devletinin tarihi ve Karahanlıların Türk dili ve tarihine etkileri üzerinde durma, Karahanlı Türkçesinin özellikleri ve bu dönemin Eski Türkçe ile karşılaştırılması. Karahanlı Türkçesi dönemi eserleri üzerinde durma, Karahanlı dönemi eserleri üzerine yapılmış çalışmalar hakkında bilgi verme. Harezmi-Kıpçak Türkçesinin dil tarihi açısından önemi, Harezmi-Kıpçak Türkçesinin bölümleri, Harezmi-Kıpçak Türkçesinin özellikleri, bu dönemde yazılmış olan eserler hakkında bilgi verme. Eski Anadolu Türkçesinin gelişimi, Eski Anadolu Türkçesinin Eski Türkçe ve Karahanlı Türkçesinden ayrılan özellikleri üzerinde durma. Eski Anadolu Türkçesinin özellikleri, bu dönem müellifleri ve eserleri hakkında bilgi verme.

TDE164 YAZILI VE SÖZLÜ ANLATIM-II (Zorunlu)**(2 0 2)AKTS:3**

Kompozisyonun tanımını yapma, yazılı kompozisyon hakkında bilgi verme, yazılı anlatım öğelerini sıralama. Konu türleri nelerdir? Konuyu sınırlandırma, anlama, temayı bulma. Ana fikir nedir? Sınırlı bir konuya ait olumlu ana fikir / olumsuz ana fikrin bulunması. Yardımcı düşüncelerin bulunması. Metinde bakış açısının belirlenmesi. Yazı planının çıkartılması. Düşünsel düzenin kurulması. Yazılı anlatım nedir? Metindeki anlatımın amacının belirlenmesi. Açıklama anlatım biçiminin kavratılması. Betimleme anlatım biçiminin kavratılması. Tartışma anlatım biçiminin kavratılması. Öyküleme anlatım biçiminin kavratılması.

AIIT II ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ-II (Zorunlu) (2 0 2)AKTS:2

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi dersini okumanın gerekliliği, inkılap kavramı, Atatürk ve Türk inkılabı öncesi gelişmeler; Avrupa'daki gelişmeler, Osmanlı Devleti ve yenilik hareketleri, Tanzimat ve Meşrutiyet denemeleri, fikir hareketleri; devleti yıkan savaşlar, Trablusgarp ve Balkan Savaşları, Birinci Dünya Savaşı, Mondros Mütarekesi, Mütareke bahanesiyle yapılan işgaller, işgaller karşısındaki tutum, Mustafa Kemal Atatürk ve Türk milletini teşkilatlandırması, Mustafa Kemal Atatürk'ün kişilik özellikleri, Mustafa Kemal Atatürk'ün görevleri, Samsun'a çıkışı, Amasya Genelgesi, kongreler, Misâk-ı Millî, Türkiye Büyük Millet Meclisi, Millî Mücadele'ye karşı hareketler, Kuvâ-yı Millîye ve cepheleleri, Sevr dayatması, Sevr'e karşı Türk milletinin varlık mücadelesi, düzenli ordu dönemi, İnönü Savaşları, Londra Konferansı, Sakarya Muharebesi, Büyük Taarruz, Millî Mücadele Dönemi Türk dış politikası, Antlaşmalar Dönemi, Mudanya Ateşkes Antlaşması, Lozan Barış Antlaşması.

YDİ-II İNGİLİZCE- II (Zorunlu)**(2 1 2 5)AKTS:5**

Yüksek Öğretim Kurulu tarafından belirlenen çerçeve doğrultusunda öğrencilere temel İngilizce yapıları sunulur. Ders bütün 1. sınıf öğrencileri için zorunlu ders niteliğinde olup iki dönem boyunca haftada 2 ders saati olarak verilir. Dönem boyunca öğrencilere dört temel becerinin yanı sıra gündelik yaşamda kullanabilecekleri dil becerileri de edindirilmeye çalışılır.

2. SINIF 1. YARIYIL(GÜZ)**TDE251 ESKİ TÜRK EDEBİYATI-III (Zorunlu)****(2 0 2)AKTS:3**

Eski Türk edebiyatının başlangıcından 15. yüzyılın sonuna kadarki dönemini kapsayan bölümün tanıtılması; bu dönemler içerisinde manzum ve mensur eserler veren Ahmed Fakih, Dehhanî, Âşık Paşa, Nesimî, Ahmedî, Kadı Burhaneddin, Şeyhî, Ahmet Paşa, Necâtî, Mihrî, Hamdullah Hamdî, Sinan Paşa vb. gibi şahsiyetlerin şiirlerinden hareketle divan şiirinin ve nesrinin özelliklerinin öğretilmesi.

TDE253 YENİ TÜRK EDEBİYATI-III (Zorunlu)**(2 0 2)AKTS:3**

Tanzimat'ın ilan edilmesinin ardından değişmeye ve gelişmeye başlayan Türk edebiyatının doğu ve roman, tiyatro ve Şir bağlamında Türk edebiyatının değişimi ve gelişiminin tafsilatlı bir Şekilde incelenmesi. Tanzimat I. Dönem sanatçıları olan Şinasi, Namık Kemal ve Ziya Paşa gibi zirve Şahsiyetlerin hayatları, sanatları ve eserlerinin incelenmesi. Tanzimat dönemi ve Servet-i Fünûn dönemi Türk edebiyatlarının gelişiminde rol oynayan Ara Nesil sanatkrları ve katkılarının belirlenmesi.

TDE255 TÜRK HALK EDEBİYATI-III (Zorunlu) (2 0 2)AKTS:3

Türk halk edebiyatında sözlü anlatım türleri; mit, mitlerin zellikleri, Türk destanlarının teşekkülü, yayılma alanları ve icracıları, Türk destanlarının sınıflandırılması, Şekil ve üslup zellikleri. Masal, efsane ve memoratların; tür, muhteva, dil ve üslup özellikleri üzerinde durulması, örnek metinler üzerinden karşılaştırılması. Geleneksel Türk tiyatrosunun gelişme evreleri, özellikleri ve kaynakları. Geleneksel Türk tiyatrosunda türler. Köy seyirlik oyunlarının tanımı ve sınıflandırılması. Dünyada ve Türklerde gölge oyunu, Türk gölge oyunu Karagöz'n kökeni, özellikleri, oyunlardaki tipler. Ortaoyunu adı, tarihçesi, bölümleri özellikleri, oyunların konuları ve oyunlardaki önemli tipler. Meddah terimi, meddahlığın ortaya çıkışı, meddahlık sanatının diğer ülkelerdeki temsilcileri.

TDE257 TÜRKİYE TÜRKÇESİ-III (Zorunlu) (2 0 2)AKTS:3

Kelimenin tanımı, özellikleri ve türleri. Kelimelerin sınıflandırılması. Yapıları bakımından kelime türleri. Basit birleşik ve türemiş kelimeler. Anlamaları ve görevleri bakımından kelime türleri. İsim, sıfat, zamir, zarf, edat ve fiillerin özellikleri, türleri ve işlevleri. Kelime grupları içerisinde kelimelerin işlevleri.

TDE259 OSMANLI TÜRKÇESİ-III (Zorunlu) (3 0 3) AKTS:3

Türkçe metinlerde kullanılan Arapça asıllı kelimelerin (ism-i fail, ism-i mef'ul, sıfat-ı meşbehe, mübalağa-i fail, ism-i tafdil, cem) kalıplarının öğretilmesi; Arapça edatlar ve diğer unsurlar; Osmanlı metinlerini okuma ve anlama çalışmalarının yapılması. Arapça ve Farsça tamlamalar.

TDE261 ESKİ TÜRKÇE-I (Zorunlu) (2 0 2)AKTS:3

Gktrkenin Türk dili tarihindeki yeri ve nemi, Göktürk yazılı belgeleri, Gktrkenin ses bilgisi, Şekil bilgisi, kelime kadrosu, söz dizimi ve anlam bilgisi bakımından incelenmesi. Göktürk tarihi, kültürü, Göktürk Yazıtları, Göktürk Yazıtlarının bulunuşu, üzerinde yapılan alışmalar; Göktürk Yazıtları üzerinde ses bilgisi, Şekil bilgisi açısından inceleme ve uygulamalar.

TDE263 ESKİ ANADOLU TÜRKÇESİ-I (Zorunlu) (2 0 2)AKTS:3

Eski Anadolu Türkçesi dönemi imla ve gramer özellikleri, başlangıç dönemi Şair ve yazarların

eserleri, dil özellikleri, dil özelliklerini yansıtan eserlerin metin okuma ve gramer incelemeleri. Eski Anadolu Türkçesinin Türk dili tarihi içindeki yeri ve önemi, Eski Anadolu Türkçesinin devreleri, Eski Anadolu Türkçesi döneminde Türk dilinin gösterdiği gelişim, Eski Anadolu Türkçesi döneminde karışık dil sorunu ve karışık dilli eserler ile ilgili teorik bilgilerin verilmesi, Eski Anadolu Türkçesinin ses ve gramer özelliklerinin anlatılması. Eski Anadolu Türkçesi dönemine ait eserler tanıtılması ve bu eserlerden seçilmiş metinler üzerinde okuma, fonetik ve morfolojik inceleme çalışmalarının yapılması.

TDE265 DİL BİLİMİ (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Dilin kaynağı, dil biliminin kısa tarihi ve dil biliminin alt başlıkları. Dillerin doğuşuyla ilgili teoriler ve dil bilimi ekolleri. Türk dilinin ses bilimsel (fonolojik) özellikleri; ses, ses birimi, harf ve hece. Ses biliminin dizimsel ve dizim üstü birimleri; vurgu, süre, durak vb. Türk dilinin biçim bilimsel (morfolojik) özellikleri; morfem ve morf kavramları. Sözcük çekimi; ad çekimi ve fiil çekimi. Türkiye’de dil bilimi çalışmaları.

TDE271 BATI EDEBİYATINDA EDEBİ AKIMLAR (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Edebî akım kavramının tanımı, Antik Çağ’dan Rönesans’a kadar Batı Edebiyatı; Aristo’nun Poetika’sının incelenmesi, Yunan ve Latin edebiyatında türler, 18. yy Aydınlanma dönemi, 19. yy Batı Edebiyatı. Batı Edebiyatında edebî akımlar; hümanizm, klasisizm, romantizm, realizm ve natüralizm akımların tanıtılması ve bu akımlarla ilgili bazı roman, tiyatro ve şiir incelemeleri.

TDE273 DİL BİLİMİ-I (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Dil, dil bilimi ve dil bilimi tarihine genel bir bakış bu dersin içeriğini oluşturmaktadır. Dilin tanımı, dilin özellikleri, dillerin doğuşu, dil bilimi tarihi ve dil bilimi çalışmaları, dil bilimi ve dil bilgisi, yapısalcılık ve yapısalcılığın temel kavramları, gösterge bilimi ve dil bilimi, gösterge modelleri, gösterge türleri, dil göstergesi ve dil göstergesinin özellikleri, dil ve iletişim.

TDE275 KLASİK TÜRK EDEBİYATINDA MAZMUNLAR (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Divan edebiyatında mazmunun tanımı. Divan şiirinde güzel kavramı; güzele dair kullanılan mazmun ve benzetmeler. Divan şiirinde aşk kavramı; âşık-sevgili, âşık-rakip etrafında kullanılan mazmunlar. Divan şiirinde sosyal hayat, astronomi ile ilgili mazmunlar. Örnek metinler üzerinde incelemeler.

TDE277 TÜRK KÜLTÜRÜNDE İNANÇ VE İNANIŞLAR (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

İnanç ve inanış kavramlarının tanımı. Eski Türk dini ve İslamiyet öncesi inanç sistemleri. Türklerin İslam medeniyeti dairesindeki inançları. Kültürün tanımı; atalar kültü, su kültü, ateş kültü, dağ kültü. Ritüelin tanımı, geçiş dönemi ritüelleri. Canlı-cansız varlıklarla ilgili inanışlar.

Büyü, kehanet, don değiştirme ile ilgili inanç ve inanışlar.

TDE279 FARŞA-I (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Fars alfabesi ve Fars alfabesinin özellikleri. Fars dilinde yazı işaretleri ve kelime türleri. Farsça gramer özellikleri, Osmanlı Türkçesinde ve Türkiye Türkçesinde kullanılan Farsça sözcük ve kalıplar. Farsça isim ve fiil yapıları. Farsça tamlamalar; isim tamlamaları, sıfat tamlamaları.

TDE281 TARİH BOYUNCA TÜRKÇENİN YAZIMI-I (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Türk dilinde başlangıçtan günümüze kadar kullanılan alfabeler ve bu alfabelerde yazılmış eserler üzerinden okumalar yapılması. Türklerin tarihi dönemlerde yaşadıkları coğrafyalarda oluşturdukları dil ve yazılı kültürün incelenmesi.

TDE283 EDEBİYAT BİLGİ VE TEORİLERİ-I (Seçmeli) (2 0 2) AKTS:3

Edebiyata ait kavramlar, bunların birbirleriyle ilişkileri, nazım ve nesir türlerini belirleyen unsurların yöntem açısından karşılaştırılması, edebiyata temel teşkil eden olaylar ve sonuçlar; edebî akımlar ve düşünce hareketleri; sistematik edebiyat teknikleri ve edebiyat kuramları.

TDE285 ORTAK TÜRK YAZI DİLİ (Seçmeli) (2 0 2) AKTS:3

Dünya dilleri içerisinde Türk dilinin yeri ve önemi. Türk dünyası birliğine giden yolda ortak Türk yazı dili meselesi. Türk dünyasında dil ve kültür birliği, İsmail Gaspıralı'nın "Dilde, fikirde ve işte birlik" fikrinin Türk dünyası için önemi.

TDE287 ARAPÇA-I (Seçmeli) (2 0 2) AKTS:3

Arap alfabesi ve Arap alfabesinin özellikleri. Arapça dilbilgisi kuralları, kelime bilgisi ve kelime grupları; basit düzeyde Arapça örnekler üzerinden uygulamalar yapılması. Osmanlı Türkçesinde kullanılan Arapça yapılar. Arapça isim ve fiil cümleleri.

2. SINIF 2. YARIYIL(BAHAR)

TDE252 ESKİ TÜRK EDEBİYATI-IV(Zorunlu) (2 0 2)AKTS:3

XVI. yüzyıl divan edebiyatının genel hatlarıyla tanıtılması; Zâtî, Hayâlî, Yahyâ Bey, Bâkî, Fuzûlî, Rûhî gibi şairlerin eserlerinden seçilen metinlerin incelenmesi. Bu yüzyıldaki mensur eser yazarları ve eserlerinin ele alınması.

TDE254 YENİ TÜRK EDEBİYATI-IV (Zorunlu) (2 0 2)AKTS:3

Tanzimat'ın ilan edilmesinin ardından değişmeye ve gelişmeye başlayan Türk edebiyatının doğu ve roman, tiyatro ve Şir bağlamında Türk edebiyatının değişimi ve gelişiminin tafsilatlı bir Şekilde incelenmesi. Tanzimat II. Dönem sanatçıları olan Abdülhak Hmid, Recaiẓade Mahmud Ekrem gibi zirve Şahsiyetlerin hayatları, sanatları ve eserlerinin incelenmesi. Tanzimat dönemi ve Servet-i Fünûn dönemi Türk edebiyatlarının gelişiminde rol oynayan Ara Nesil sanatkrları ve katkılarının belirlenmesi.

TDE256 TÜRK HALK EDEBİYATI-IV (Zorunlu) (2 0 2)AKTS:3

Dini-Tasavvufi Türk Edebiyatı. Tekke-Tasavvuf edebiyatının zellikleri, Tekke-Tasavvuf edebiyatında nazım Şekilleri ve türleri; bunların biĉim, muhteva, dil ve üslup özelliklerinin tespiti. Tekke-Tasavvuf Edebiyatının başlıca temsilleri, Şiirlerinden rnekler verilmesi.

TDE258 TÜRKİYE TÜRKÇESİ-IV(Zorunlu) (2 0 2) AKTS:3

Kelimenin tanımı, özellikleri ve türleri. Kelimelerin sınıflandırılması. Yapıları bakımından kelime türleri. Basit birleşik ve türemiş kelimeler. Anlamaları ve görevleri bakımından kelime türleri. İsim, sıfat, zamir, zarf, edat ve fiillerin özellikleri, türleri ve işlevleri. Kelime grupları iĉerisinde kelimelerin işlevleri.

TDE260 OSMANLI TÜRKÇESİ-IV (Zorunlu) (3 0 3) AKTS:3

Osmanlı Türkçesine ait manzum ve mensur metinleri okuma, anlama ve sadeleştirmelerini yaparak Osmanlı Türkçesine Arapĉa ve Farsĉadan girmiş dil ve Şekil unsurlarını, yapıları bakımından kelime ĉeřitlerinin öğretilmesi.

TDE262 ESKİ TÜRKÇE-II (Zorunlu) (2 0 2)AKTS:3

Uygur Türkçesinin Türk dili tarihindeki yeri ve nemi, Uygur yazılı belgeleri, Uygur Türkçesinin ses bilgisi, Şekil bilgisi, kelime kadrosu, söz dizimi ve anlam bilgisi bakımından incelenmesi. Uygur tarihi, kültürü, Uygur Yazıtları üzerinde yapılan ĉalıřmalar; Uygur Yazıtları üzerinde ses bilgisi, Şekil bilgisi aĉısından inceleme ve uygulamalar. Karahanlı tarihi, kültürü, eserleri ve bunlar üzerinde yapılan ĉalıřmalar; Karahanlı Türkçesinin gramer zellikleri, Karahanlı Türkçesi metinleri üzerinde ses bilgisi, Şekil bilgisi aĉısından inceleme ve uygulamalar.

TDE264 ESKİ ANADOLU TÜRKÇESİ-II (Zorunlu) (2 0 2) AKTS:3

Eski Anadolu Türkçesinin Türk dili tarihi iĉindeki yeri ve nemi, Eski Anadolu Türkçesinin devreleri, Eski Anadolu Türkçesi döneminde Türk dilinin gösterdiği gelişim, Eski Anadolu Türkçesi döneminde karışık dil sorunu ve karışık dilli eserler ile ilgili teorik bilgilerin verilmesi, Eski Anadolu Türkçesinin ses ve gramer zellikleri. Eski Anadolu Türkçesi döneminde ait eserler tanıtılması ve bu eserlerden seĉilmiř metinler üzerinde okuma, fonetik ve morfolojik inceleme ĉalıřmalarını yapılması.

TDE266 ANLAM BİLİMİ (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Dil çalışmaları ve anlam bilimi, bir dizge olarak dil ve alt dizgeleri hakkında bilgiler. Dilde anlamlı birimler, kavram ve kavram alanı, kavramlaştırma, gösterge kavramı, anlam, anlam belirleyicileri ve ayırıcıları, göndergesel anlam, tasarımlar ve imgeler, duygu değeri, yan anlam, yan anlamın gelişme yolları, benzetme, aktarmalar, çok anlamlılık, eş adlılık, bağlam, eş anlamlılık, ters anlamlılık, bağdaştırma ve alışılmamış bağdaştırmalar, anlam değişimleri, tümce anlamı, söz dizimi ve tümce anlamı, tümcede eş anlamlılık, tümcede anlam karşıtlığı, bağımlı biçim birimler ve tümce anlamına etkisi gibi konular günlük dil ve edebî dilden örneklerle anlatılması.

TDE272 YENİ TÜRK EDEBİYATINDA TENKİT TARİHİ (Seçmeli) (2 0 2) AKTS:3

“Eleştiri nedir?” sorusunun cevaplanması, eleştiri tarihinde temel metinlerin üzerinde durulması, Osmanlı edebiyatında tenkit fikrinin doğuşu, Tanzimat döneminde Tenkit ve Namık Kemal, ve Ziya Paşa'nın tenkit anlayışı, Hayaliyyun-Hakikiyyun tartışması, Servet-i Fünun dönemi tenkit anlayışı, Ahmet Şuayb ve Cenap Şahabettin'in tenkit anlayışları, Meşrutiyet döneminde tenkit, Gökalp ve Genç Kalemler, genel değerlendirme. Hece-aruz tartışmasının vardığı son nokta ve Fuad Köprülü, Cumhuriyet döneminde eleştirinin yeniden ele alınışı ve tenkitten eleştireye doğru, öznel eleştiri ve Nurullah Ataç, Memet Fuat; Fethi Naci; Nesnel eleştiri, Hüseyin Cöntürk, ve Asım Bezirci; Akademik eleştiri, Mehmet Kaplan ve Berna Moran; genel değerlendirme.

TDE274 DİL BİLİMİ-II (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Dilin tanımı, dilin özellikleri, dillerin doğuşu, dil bilimi tarihi ve dil bilimi çalışmaları, dil bilimi ve dil bilgisi, yapısalcılık ve yapısalcılığın temel kavramları, gösterge bilimi ve dil bilimi, gösterge modelleri, gösterge türleri, dil göstergesi ve dil göstergesinin özellikleri, dil ve iletişim.

TDE276 KLASİK TÜRK EDEBİYATINDA TEZKİRELER (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Tezkire geleneğinin ortaya çıkışı, tezkirelerin özellikleri. Anadolu sahası dışındaki tezkireler; Ali Şir Nevaî ve Mecâlisü'n-Nefâis'i. Anadolu sahasında tezkirecilik geleneği; Sehî Bey'in Heşt- Behişt'i. 16. yüzyıldan 20. yüzyıla Osmanlı sahasında tezkireler, şuarâ tezkireleri.

TDE278 TÜRK DESTANLARI (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Destanın tanımı, destanların ayırt edici özellikleri. İslamiyet öncesi Türk destanları. Oğuzlar'ın destanları, Dede Korkut; Dede Korkut'un kimliği, Dede Korkut Kitabı'nın bulunuşu, Vatikan ve Dresden nüshaları, Dede Korkut Hikâyeleri, Dede Korkut Kitabı ve Dede Korkut Hikâyeleri ile ilgili incelemeler. Türk halk edebiyatımız içinde Dede Korkut Kitabı'nın yeri, Türk Dünyası'ndan destan örnekleri, destan içeriklerinin çeşitli başlıklar altında incelenip değerlendirilmesi ve destan türüyle ilgili teorik yaklaşımlar.

TDE280 FARŞA-II (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Farsçada fiil çekimleri ve örnekler üzerinden analizi. Farsça basit cümleler kurma, manzum ve mensur metinler üzerinden okumalar yapma. Konuşmaya yönelik çalışmaların yapılması.

TDE282 TARİH BOYUNCA TÜRKÇENİN YAZIMI-II (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Türk dilinde başlangıçtan günümüze kadar kullanılan alfabeler ve bu alfabelerde yazılmış eserler üzerinden okumalar yapılması. Türklerin tarihi dönemlerde yaşadıkları coğrafyalarda oluşturdukları dil ve yazılı kültürün incelenmesi.

TDE284 EDEBİYAT BİLGİ VE TEORİLERİ-II (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Türk edebiyatının başlangıcından günümüze kadar geçirdiği evrelerde edebî türler, nazım şekilleri, vezin ve kafiye çeşitleri, edebî sanatların tanımı, tasnifi, kapsamı ve özellikleri.

TDE286 ANLAM BİLGİSİ (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Türkçede anlam özellikleri; anlam değişimleri ve anlam olayları. Kelimenin anlam çerçevesi; yan anlam, çok anlamlılık, eş anlamlılık, eş adlılık, zıt anlamlılık, soyut-somut anlam. Anlam değişimleri; anlam genişlemesi, daralması ve başka anlamlara geçiş. Metinler üzerinden sözcük ve cümlede anlam bilgisi.

TDE288 ARAPÇA-II (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Arapça cümle çeşitleri. Arapça gramer yapısını kavrama ve kelime türetme. Manzum ve mensur metinleri okuyabilme ve Türkçeye tercüme etme. Arapça metinleri yazılı ve sözlü olarak ifade edebilme.

TDE290 AKADEMİK TÜRKÇE (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Akademik düzeyde okuma, yazma, dinleme ve konuşma gibi becerileri kazandırmak; bilinmesi ve kullanılması gereken terimsel ifadeleri uygun şekilde kullanmak. Türkçe yazılı metinleri yorumlayabilme ve çözümleyebilme.

TDE GÖNÜLLÜLÜK ÇALIŞMALARI (Seçmeli) (1 2 2)AKTS:4

Üniversite dışında gerçek yaşam ortamında var olan problemlerin çözümü için ortak faaliyetlerde bulunma. Uzmanlık alanı ile ilgili birikimlerini diğer uzmanlık alanlarıyla bütünleyici bir biçimde ve belirli bir amaca yönelik proje dâhilinde kullanma. Çevre ve sivil toplum duyarlılığının geliştirilmesi.

3. SINIF 1. YARIYIL(GÜZ)

TDE351 ESKİ TÜRK EDEBİYATI-V (Zorunlu) (2 0 2)AKTS:5

18. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin sosyal, siyasi, kültürel ve edebî durumuna ana hatlarıyla değinilmesi, bilhassa Lâle Devri olarak adlandırılan dönemin özellikleri ile Mahallileşme Akımı üzerinde durulması. Akabinde ağırlıklı olarak 18. yüzyıl Osmanlı sahası klasik Türk edebiyatı üzerinde durularak ve dönemin başta Nedim, Koca Ragıp Paşa ve Şeyh Gâlib gibi önde gelen şairlerinin biyografileri, eserleri, edebî kişilikleri, klasik şiir içindeki yerleri, gerek kendi dönemleri, gerekse sonraki dönem şairleri üzerindeki etkileri hakkında bilgi verilmesi. Aynı zamanda bu şairlerin kaside, gazel, mesnevi gibi belli başlı şiir örneklerinin çeviri yazıları, günümüz Türkçesiyle nesre çevirileri, şerh ve çözümlenmelerinin yapılması.

TDE353 YENİ TÜRK EDEBİYATI-V (Zorunlu) (2 0 2)AKTS:4

Edebiyatımızın, Batı edebiyatından etkilenmesi sonucunda gelişen edebi türler ve mahiyetleri. Servet-i Fünûn öncesindeki döneme genel hatlarıyla bakılarak Tefik Fikret'in sanat hayatının incelenmesi ve şiirlerinin tahlil edilmesi. Cenab Şahabeddin'in sanat hayatının incelenmesi ve şiirlerinin tahlil edilmesi. Hüseyin Cahid, H. Nâzım, Ayın Nâdir (Ali Ekrem), Süleyman Nazif gibi dönemin önde gelen diğer şair ve yazarlarının Servet-i Fünûn edebiyatı üzerindeki etkisinin belirlenmesi. Servet-i Fünûn döneminin zirve şahsiyetlerinden Halid Ziya'nın romancılığının ele alınıp Mai ve Siyah ile Aşk-ı Memnu romanlarının incelenmesi, Mehmed Rauf'un romancılığının ele alınıp Eylül romanının incelenmesi. Dönemin önemli tenkitçisi Ahmed Şuayb'ın dikkate değer metinleriyle beraber ele alınıp, Servet-i Fünûn döneminde tenkitçiliğin gelişiminin belirlenmesi.

TDE355 TÜRK HALK EDEBİYATI-V (Zorunlu) (2 0 2)AKTS:4

Halk edebiyatı içinde Âşık Edebiyatının yeri; 16. ve 17. yüzyılda Âşık Edebiyatı, folklor ve âşık edebiyatı, "âşık" tabirinin anlamı, Âşık Edebiyatı ile Tekke-Tasavvuf Edebiyatının münasebeti. Âşık Edebiyatında türler, halk şiiri ve âşık şiirinin biçimi, âşıklık geleneği, âşıklık geleneğinin kaynağı, rüya motifi, âşık makamları, meşhur âşıklar.

TDE357 ORTA TÜRKÇE-I (Zorunlu) (2 0 2)AKTS:4

Orta Türkçenin ilk dönemini temsil eden Karahanlı dönemi hakkında tarihi bilgilerin verilmesi. Devrin eserleri üzerine yapılan çalışmalar, devrin eserlerinden Kutadgu Bilig ve Atabetü'l-Hakayık'ın tıpkıbasımlarından seçilmiş orijinal yazılı metinler üzerinde okuma, transkripsiyon, anlamlandırma, ses ve şekil bilgisi bakımından inceleme çalışmalarının yapılması; metinlerden hareketle devrin kendine has gramer özelliklerinin tespiti.

TDE359 TÜRKÇENİN SÖZ DİZİMİ-I (Zorunlu) (2 0 2)AKTS:4

Türkçe söz diziminin özellikleri. Belirtme grupları ve yargı grupları. Belirtme gruplarını teşkil eden isim tamlaması, sıfat tamlaması, edat grubu, tekrar grubu vb. kelime gruplarının özellikleri ve işlevleri. Yargı gruplarını teşkil eden cümlelerin özellikleri. Anlamına, yapısına, söz dizimine ve yüklem sözçük türüne göre cümleler ve bunların özellikleri.

TDE371 ÇAĞDAŞ KAZAK EDEBİYATI-I (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Kazak Türklerinin tarihi ve yaşadıkları coğrafya. Kazak Türkçesinin dil bigisi özellikleri. Türk dünyasında Kazak edebiyatının yeri; 19. yüzyıla kadar Kazak edebiyatındaki gelişmeler; metinler üzerinden çeviriler yapma ve yorumlama.

TDE373 TÜRK TİYATRO TARİHİ (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Tiyatro sanatının tarihsel olarak ortaya çıkışı. Türk tiyatrosunun tarihi gelişimi, geleneksel Türk tiyatrosu ve Osmanlı döneminde saray tiyatrosu; Tanzimat'tan itibaren modern Türk tiyatrosundaki gelişmeler başlıca yazar ve eserler üzerinden değerlendirmeler.

TDE375 TÜRK DİLİNİN GÜNCEL MESELELERİ (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Türk dilinin tarihi gelişimi, Türklerin kullandığı başlıca alfabeler. Türk dilinin bugünkü durumu; Türkçenin dünya üzerinde yayılma alanları ve yaşayan Türk lehçeleri. Türkçenin güncel sorunları; yazımda ve söyleyişte karşılaşılan sorunlar. Yeni türetilen sözcüklerin incelenmesi ve tartışılması.

TDE377 ÇAĞDAŞ TÜRK EDEBİYATLARI-I (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Türkiye dışında gelişen Türk edebiyatlarının incelenmesi, eserleri üzerinde metin çözümlemeleri yapılması; Coğrafi saha, tarihi olay ve olgular üzerinden Türk dünyası edebiyatları, Türk dünyasının tanınmış tanınmış şair ve yazarlarının hayatları ve eserleri. Çağdaş Türk dünyası edebiyatlarından seçme metinlerden hareketle çeviri, yorumlama ve mukayeselerinin yapılması.

TDE379 KLASİK TÜRK EDEBİYATINDA NESİR (Seçmeli) (2 0 2) AKTS:3

13. yüzyılın başlarından itibaren yazılmış mensur edebî eserleri gözden geçirme; dönemin dil özellikleri üzerinde durma; Arapça ve Farsçanın dilimiz üzerindeki etkisi; Arapça ve Farsçadan geçen kelime ve kavramların tahlili; 13. yüzyılın başlarından 15. yüzyılın sonlarına kadar iki asırlık dönemde yazılmış olan Tevârih-i Âl-i Osmân, Battalnâme, Danişmendnâme, Tazarrunâme gibi eserlerden seçme metinleri okuma; döneminde ve daha sonraki asırlarda iz bırakmış eserlerin tanıtılması; klasik Türk edebiyatında nesrin yüzyıllara göre değişimi vb.

TDE381 TÜRK TASAVVUF EDEBİYATI (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Tasavvufun İslam dünyasında ortaya çıkışı ve tarikatların oluşumu; Türk tasavvuf edebiyatında tür ve şekil unsurları, tasavvufi semboller. Türk tasavvuf edebiyatının önde gelen şahsiyetleri; Hoca Ahmed Yesevi, Yunus Emre, Mevlana, Hacı Bektaşî Veli gibi isimlerin hayatları, eserleri ve Türk tasavvuf edebiyatı açısından önemleri.

TDE383 MANZUM METİN ŞERHİ-I (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Metin şerhi, metin tahlili, metin incelemesi, tanımları ve aralarındaki farklar, klasik metinlerin şerhine dair anlayış, yaklaşım ve metotlar; bir metnin şerh edilebilmesi için gerekli alt yapı bilgilerinin ana hatlarıyla hatırlatılması ve takviyesi; seçilen dinî-tasavvufi veya din dışı (profane) metinlerden beyit veya gazel çapında uygulamalı şerh örnekleri.

TDE385 TÜRK MITOLOJİSİ (Seçmeli) (2 0 2) AKTS:3

Mitolojinin tanımı ve tasnifi, dünyada ve Türkiye’de mitoloji çalışmaları. Türk mitolojisinin kapsadığı konular; eski Türk dini, Türk mitolojisinde kutsal iyeler, hayvan ve sayı sembolizmi, kültürler. Din-mitoloji ilişkisinden hareketle Şamanizm, Budizm gibi dinler üzerinden Türk mitolojisinin izahı.

TDE387 BİLİMSEL ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Bilim ve temel kavramlar; olgu, bilgi, mutlak, doğru, yanlış vb. Evrensel bilgi nedir? Bilimsel araştırmanın yapısı. Bilimsel araştırma teknikleri ve literatürden nasıl yararlanılması gerektiğine dair hususlar; içerik düzenleme, dil ve üslup öğeleri üzerinde durma ve bilimsel etik.

TDE389 KAZAK TÜRKÇESİ-I (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Kazak Türklerinin tarihi, yaşadıkları bölgeler ve demografik yapısı hakkında bilgiler; Kazak Türkçesinin ses ve gramer özellikleri, Kazak şair ve yazarlarının eserlerinden örneklerle çeviri, okuma ve anlama çalışmaları yapma.

3. SINIF 2. YARIYIL(BAHAR)

TDE352 ESKİ TÜRK EDEBİYATI-VI (Zorunlu) (2 0 2)AKTS:5

Şeyhülislam Yahya’nın şiirlerinin tahlili, Sebk-i Hindî üslubu, Na’ili ve Neşati’nin şiirlerinin şerhi; 17. asır tezkireleri, 17. asrın nesir alanındaki önemli temsilcileri (Kâtip Çelebi, Evliya Çelebi vs.).

TDE354 YENİ TÜRK EDEBİYATI-VI (Zorunlu) (2 0 2)AKTS:4

Servet-i Fünûn’un edebiyat alanında eski etkinliğini yitirmesiyle beraber ortaya çıkan ancak kısa süren Fecr-i Âti’nin edebiyat anlayışının belirlenmesi ve Servet-i Fünûn ile karşılaştırılması. Hem Fecr-i Âti içerisinde eserler veren hem de sonrasında eserler vermeye devam eden Türk edebiyatının zirve şahsiyetlerinden Ahmet Haşim’in sanat hayatının incelenmesi ve seçilmiş şiirlerinin incelenmesi. 1908’den sonra Türkçülük adı altında değişen ve gelişen Milli edebiyat döneminin belirlenmesi ve Genç Kalemler’in Türk edebiyatına ve Türk diline olan katkılarının üzerinde durulması. Ömer Seyfettin, Yahya Kemal, Mehmet Akif, Halide Edip, Yakıp Kadri ve Reşat Nuri gibi sanatçılar hakkında bilgi verilmesi ve bu sanatçılardan seçilmiş şiir, hikâye ve romanlar tahlil edilmesi.

TDE356 TÜRK HALK EDEBİYATI-VI (Zorunlu) (2 0 2)AKTS:4

18. yüzyıldan günümüze Âşık Edebiyatı ve temsilcileri; günümüzde âşıklık geleneği ve rüya motifi, yaşayan âşıklar (genel), Âşık Şeref Taşlıova, Âşık Yaşar Reyhani.

TDE358 ORTA TÜRKÇE-II (Zorunlu) (2 0 2)AKTS:4

Orta Türkçe'nin Harezmi – Kıpçak dönemi hakkında tarihi bilgiler. Devrin eserleri üzerine yapılan çalışmalar, devrin eserlerinden Nehcü'l-Feradis, Kısasü'l-Enbiya ve Gülistan Tercümesinden seçilmiş orijinal yazılı metinler üzerinde okuma, transkripsiyon, anlamlandırma, ses ve şekil bilgisi bakımından inceleme çalışmalarının yapılması; metinlerden hareketle devrin kendine has gramer özelliklerinin tespiti.

TDE360 TÜRKÇENİN SÖZ DİZİMİ-II (Zorunlu) (2 0 2)AKTS:4

Türkçe söz diziminin özellikleri. Belirtme grupları ve yargı grupları. Belirtme gruplarını teşkil eden isim tamlaması, sıfat tamlaması, edat grubu, tekrar grubu vb. kelime gruplarının özellikleri ve işlevleri. Yargı gruplarını teşkil eden cümlelerin özellikleri. Anlamına, yapısına, söz dizimine ve yüklemün sözcük türüne göre cümleler ve bunların özellikleri.

TDE372 ÇAĞDAŞ KAZAK EDEBİYATI-II (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Kazak Türkçesinin ses, biçim, cümle özellikleri ve sözvarlığı. Kazak Türkçesiyle yazılmış metinlerin okutulması, dil bilimsel özellikleri ve sözvarlığı incelemeleri, metinlerdeki sözcüklerin dil bilimsel çözümlemesi. Kazak Türkçesi günlük konuşma örnekleri ve uygulamaları. 19. ve 20. yüzyıllardan günümüze Kazak edebiyatı; önde gelen şahsiyetleri ve eserleri.

TDE374 YENİ TÜRK EDEBİYATI SEÇME METİNLERİ (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Türk edebiyatının kanonlaşmış eserlerinden hareketle şiir, hikâye, roman, tiyatro metinleri üzerinden inceleme ve yorumlamalarda bulunma. Metin okuma, okunan metinleri edebiyat ve eleştiri kuramları/yöntemleri çerçevesinde mukayeseli olarak inceleme, metin tenkidi.

TDE376 DİL VE KÜLTÜR (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Dil ve dilde karşılaşılan problemler; Türkçede bulunan bir takım kullanımlar ve ilim adamları arasındaki söyleyiş farklılıkları; Türkçeye Arapça ve Farsçadan ayrıca Batı dillerinden giren kelimeler ve bunlarla beraber yaygınlaşan yabancı kökenli ekler; basın ve yayın kuruluşlarındaki dil hataları ve bunların irdelenmesi; Türkçe ve İngilizce karışık dil kullanımı ve bunlarla ilgili yazıların değerlendirilmesi.

TDE378 ÇAĞDAŞ TÜRK EDEBİYATLARI-II (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Türkiye dışında gelişen Türk edebiyatlarının incelenmesi, eserleri üzerinde metin çözümlenmeleri yapılması; Coğrafi saha, tarihi olay ve olgular üzerinden Türk dünyası edebiyatları, Türk dünyasının tanınmış tanınmış şair ve yazarlarının hayatları ve eserleri. Çağdaş Türk dünyası edebiyatlarından seçme metinlerden hareketle çeviri, yorumlama ve mukayeselerinin yapılması.

TDE380 KLASİK TÜRK EDEBİYATINDA AKIMLAR VE MUHİTLER (Seçmeli)
(2 0 2)AKTS:3

Klasik Türk edebiyatında akımların doğuşu; bu akımlara mensup şairler ve şairlerin oluşturduğu topluluklar. Klasik Türk edebiyatının meydana getirildiği muhitler; saltanat merkezleri, vilayetler, toplantı yerleri. Klasik Türk edebiyatında önemli şahsiyetler; üslup özellikleri ve takipçisi olan çağdaş şairler ve sonraki şairler.

TDE382 ÇOCUK EDEBİYATI (Seçmeli) **(2 0 2)AKTS:3**

Dünyada ve Türkiye’de çocuk edebiyatının gelişimi. Çocukluk evresinde, nitelikli çocuk kitaplarıyla tanışmanın önemi ve okuma kültürü edinmiş düşünen, duyarlı bireylerin yetiştirilmesinde çocuk edebiyatı yapıtlarının işlevi. Çocuk edebiyatı yapıtlarında bulunması gereken özelliklerin (tasarım, içerik ve eğitsel) örneklerle incelenmesi. Nitelsiz çocuk kitaplarının örneklerle gösterilmesi ve bunların çocukların gelişim özellikleri üzerindeki olumsuz etkilerinin tartışılması. Öğretmen adaylarının, okuduğu-incelediği kitapların yaş gruplarına göre çocuklara uygunluğunun ve bunların çocukların hangi gelişimlerine katkı sağlayacağını belirlenmesine yönelik çalışmalar. Çocuklara seslenen çeşitli yazınsal türlerin (destan, masal, şiir, öykü, roman, vb.) ve dilsel gereçlerin (sayışmaca, tekerleme, bilmece vb.) çocukların gelişimlerine olan katkılarının belirlenmesi.

TDE384 MANZUM METİN ŞERHİ-II (Seçmeli) **(2 0 2)AKTS:3**

Metin şerhi, metin tahlili, metin incelemesi, tanımları ve aralarındaki farklar, klasik metinlerin şerhine dair anlayış, yaklaşım ve metotlar; bir metnin şerh edilebilmesi için gerekli alt yapı bilgilerinin ana hatlarıyla hatırlatılması ve takviyesi; seçilen dinî-tasavvufi veya din dışı (profane) metinlerden beyit veya gazel çapında uygulamalı şerh örnekleri.

TDE386 DİKSİYON (Seçmeli) **(2 0 2)AKTS:5**

Seslerin oluşumu; Türkçede ses özellikleri ve sesleri çıkış yerlerine göre değerlendirme, egzersizler yapma. Konuşmanın iletişimdeki yeri ve önemi; güzel ve etkili konuşma. Tonlama, vurgu ve diyafram nefesini kullanma.

TDE390 KAZAK TÜRKÇESİ-II (Seçmeli) **(2 0 2)AKTS:5**

Kazak Türkçesinin ses ve gramer özellikleri ve diğer Kıpçak grubu dilleri ile mukayesesi; Kazak şair ve yazarlarının eserlerinden örneklerle çeviri, okuma ve anlama çalışmaları.

Metinlerden hareketle kelime tahlili yapılması.

4. SINIF 1. YARIYIL(GÜZ)

TDE451 ESKİ TÜRKEDEBİYATI-VII (Zorunlu) (2 0 2)AKTS:5

XVIII. yüzyıl divan edebiyatının tanıtılması; Nedim, Şeyh Gâlib, Vâsıf, Koca Ragıb Paşa gibi şairlerin eserlerinden seçilen metinlerin incelenmesi. Eski Türk Edebiyatında edebî muhitler; divan şairleri, padişah ve devlet büyükleri, şiir ve edebiyat ilişkisi. İstanbul, Edirne ve Manisa gibi şehirler başta olmak üzere divan şairlerinin bir araya geldiği meclis ve mahfiller.

TDE453 YENİ TÜRK EDEBİYATI-VII (Zorunlu) (2 0 2)AKTS:5

Cumhuriyet dönemi edebiyatının gelişiminde önceki dönemlerin etkileri ve buna istinaden bu dönemdeki edebi hareketler belirlenmesi. Söz konusu hareketlerin Türk edebiyatındaki yeri ve etkisi saptanarak 1923'ten 2000'e kadar olan gelişim sürecinin incelenmesi. Nazım Hikmet, Necip Fazıl gibi önemli sanatçılar üzerinde durulur ve bu sanatçıların seçilmiş eserlerinden incelemeler yapılması. Garip Hareketi üzerinde durularak başta Orhan Veli olmak üzere, Oktay Rifat ve Melih Cevdet'in şiir anlayışları. İkinci Yeni Hareketi ve İkinci Yeni Hareketi'nin önemli sanatçıları olan Cemal Süreya, Edip Cansever, Turgut Uyar, Ece Ayhan gibi isimlerin şiir anlayışlarının üzerinde durulması. Bunların yanı sıra toplumcu gerçekçi şiir anlayışı ve 1980 sonrasında Türk şiirini değiştiren ve dönüştüren şairler.

TDE455 ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ-I (Zorunlu) (2 0 2)AKTS:4

Çağdaş Türk lehçelerinin tasnifi; Oğuz ve Karluk grubunun ayırt edici özellikleri. Azerbaycan/Türkmen Türkleri hakkında bilgi, bu lehçelerin Türk dili içindeki yeri, lehçelerin dil özelliklerinin örnek edebî metinlerde gösterilmesi, metinlerin Türkiye Türkçesine aktarılması.

TDE457 BİTİRME TEZİ (Zorunlu) (2 0 2)AKTS:4

Araştırma konusunun belirlenmesi, araştırmanın amacının belirlenmesi, evren ve örneklem tespiti, literatür taraması, araştırmanın literatüre yapacağı katkının belirlenmesi, araştırma yönteminin belirlenmesi, anket formunun oluşturulması, formların deneklere uygulanması, elde edilen datanın analiz edilmesi, bulguların yorumlanması.

TDE409 ŞİİR TAHLİLLERİ-I (Seçmeli) (2 0 2) AKTS:3

Sanat kuramları içerisinde şiir; Türk şiir bilgisi. Şiirin unsurları; redif, kafiye, vezin. Türk edebiyatında poetikalar. Farklı grup ve anlayışa sahip şairlerin şiirlerinden metin tahlilleri yapılması.

TDE417 KLASİK TÜRK EDEBİYATINDA MESNEVİ-I (Seçmeli) (2 0 2) AKTS:3

Mesnevi türünün Anadolu sahası Türk edebiyatında ortaya çıkışı, gelişimi, özellikleri, belli başlı örneklerinin incelenmesi ile İran ve Arap edebiyatlarındaki benzerleriyle karşılaştırılması. Bütün bunlardan sonra Türk mesneviciliğinin gelişimi ve başlıca mesnevi yazarlarımız ve onların eserleri üzerinde kronolojik bir sıra dâhilinde durulması.

TDE421 TÜRKÇENİN ÖĞRETİMİ (Seçmeli) (2 0 2) AKTS:3

Türkçenin söz varlığı ve bu söz varlığının içerisindeki öğeler. Türkçenin diğer dillerle ilişkisi; diğer dillerden alınan sözler, Türkçenin diğer dillere verdiği sözler. Türk dilinde bilgi ve becerileri geliştirme; Türkçe kelime grupları ve cümle oluşturma.

TDE425 KIPÇAK TÜRKÇESİ (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Kıpçak dönemi hakkında tarihî bilgiler. Devrin eserleri üzerine yapılan çalışmalar. Seçilmiş orijinal yazılı metinler üzerinde okuma, transkripsiyon, mânâlandırma, ses ve şekil bilgisi bakımından inceleme çalışmaları.

TDE427 ÇAĞATAY TÜRKÇESİ-I (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Çağatay dönemi hakkında genel bilgi, Çağatay Türkçesinin kaynakları, Timurlular devrinde şiir ve kültür ortamları. Çağatay Türkçesinin dil ve edebî özellikleri; Şecere-i Terâkime ve Şecere-i Türk'ten seçilmiş metinler üzerinden ses ve şekil bilgisi çalışmaları.

TDE429 TÜRK HALK BİLİMİ-I (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Halk biliminin kavram ve kapsamı, dünyada halk bilimi çalışmaları, Türkiye'de halk bilimine yönelimler. Halk biliminin sosyal bilimlerin diğer alanları ile olan ilişkisi. Halk bilimi araştırma kuram ve yöntemlerinin öğretilmesi.

TDE431 ŞEKİL BİLGİSİ İNCELEMELERİ (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Türkçenin ses bilgisi özelliklerini tarihsel ve mukayeseli olarak ele alıp analizlerde bulunma. Türkçedeki sesler; ses değişimleri, eş zamanlı ses bilgisi çözümlemesi. Türkçe kelime kök ve gövdeleri; ekler, ek kalıplaşmaları. Kelimenin anlam ve işlevlerine göre sınıflandırılması.

4. SINIF 2. YARIYIL (BAHAR)

TDE452 ESKİ TÜRK EDEBİYATI-VIII (Zorunlu) (2 0 2)AKTS:5

XIX. yüzyıl divan edebiyatının tanıtılması; edebî şahsiyetler ve edebî türler. Şeyh Galip hayatı ve eserleri, kasidelerinden örnekler. Nedim ve gazellerinden örnekler. XIX. yy Anadolu'da gelişen Türk edebiyatı. Keçecizâde İzzet Molla, Yenişehirli Avnî, Leylâ Hanım gibi şairlerin

eserlerinden seçilen metinlerin incelenmesi. XIX. yy Osmanlı sahası mensur eserlerinden örnekler ve metin analizleri.

TDE454 YENİ TÜRK EDEBİYATI-VIII (Zorunlu) (2 0 2)AKTS:5

Cumhuriyet dönemi edebiyatının gelişiminde önceki dönemlerin etkileri ve buna istinaden bu dönemdeki edebi hareketler belirlenmesi. Söz konusu hareketlerin Türk edebiyatındaki yeri ve etkisi saptanarak 1923'ten 2000'e kadar olan gelişim süreci. Roman türü ve gelişimi; Halide Edip Adıvar, Yakup Kadri, Reşat Nuri gibi dönemin önemli romancıları. Bireysel yönelimleri ve maziye yaşatan romanlar, tarihi romanlar, toplumcu gerçekçi romanlar, köy ve kasaba hayatını işleyen romanlar, İslami ve gelenekçi söylemi ele alan romanlar, postmodern romanlar gibi Türk romanının 1960 sonrasında yer alan önemli eğilimlerin incelenmesi. Abdülhak Şinasi Hisar, Ahmet Hamdi Tanpınar, Tarık Buğra, Peyami Safa, Yaşar Kemal, Oğuz Atay, Orhan Pamuk gibi Cumhuriyet döneminin önemli romancılarla ilgili analiz ve metin tenkitleri.

TDE456 ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ-II (Zorunlu) (2 0 2) AKTS:4

Kıpçak grubu Çağdaş Türk yazı dilleri arasındaki yeri ve önemi. Tatar Türkleri hakkında bilgi, Tatar Türkçesinin ses ve biçim özellikleri. Kazak/Kırgız Türkleri hakkında bilgi, bu lehçelerin Türk dili içindeki yeri, lehçelerin dil özelliklerinin örnek edebî metinlerde gösterilmesi, metinlerin Türkiye Türkçesine aktarılması.

TDE458 BİTİRME TEZİ (Zorunlu) (0 2 2)AKTS:4

Araştırma konusunun belirlenmesi, araştırmanın amacının belirlenmesi, evren ve örneklem tespiti, literatür taraması, araştırmanın literatüre yapacağı katkının belirlenmesi, araştırma yönteminin belirlenmesi, anket formunun oluşturulması, formların deneklere uygulanması, elde edilen datanın analiz edilmesi, bulguların yorumlanması.

TDE410 ŞİİR TAHLİLLERİ-II (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Sanat kuramları içerisinde şiir; Türk şiir bilgisi. Şiirin unsurları; redif, kafiye, vezin. Türk edebiyatında poetikalar. Farklı grup ve anlayışa sahip şairlerin şiirlerinden metin tahlilleri yapılması.

TDE416 DİL VE EDEBİYAT ÖĞRETİMİ (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Edebiyat öğretimi: neden, ne ve nasıl? Kaynakların seçilmesi ve değerlendirilmesi, seçilen kitabı öğrenciye tanıtmaya yöntemleri, seçilen kitaba ilgiyi devam ettirme yöntemleri, seçilen kitaptaki önemli kısımları irdeleme yöntemleri, çocuklara yönelik örnek derslerin planlarının incelenmesi, çocuklara yönelik ders planı tasarlanması ve sunulması.

TDE418 KLASİK TÜRK EDEBİYATINDA MESNEVİ-II (Seçmeli) (2 0 2) AKTS:3

Mesnevi ile ayrılmaz bir unsur olan (beş mesneviden oluşmuş eserlerin toplamı anlamında) hamse kavramı ve hamse sahibi yazarlarımız hakkında bilgiler verilmesi. Bu arada en meşhur ve en başarılı mesneviler üzerinde metin tahlilleri ve şerhleri yapılması. Eski Türk edebiyatına özgü Leyla ve Mecnun, Yusuf u Züleyha gibi belli başlı mesnevilerin incelenerek tanıtılması; karşılaştırılması; öğrenciye metinleri anlama ve değerlendirme yeteneğinin kazandırılması.

TDE426 ÖZBEK-YENİ UYGUR TÜRKÇESİ (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Özbek ve Yeni Uygur Türkleri hakkında genel bilgi; Özbek ve Yeni Uygur Türkçenin dayandığı tarihi şiveler; ses ve gramer özellikleri. Örnek metinler üzerinde transkripsiyon ve Türkiye Türkçesine çeviriler ve kelime tahlilleri yapılması.

TDE428 ÇAĞATAY TÜRKÇESİ-II (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Çağatay Türkçesinin cümle bilgisi, Çağatay Türkçesi ile yazılmış örnek el yazmaları üzerinden metin analizleri. Çağatayca sözlükler. Ali Şir Nevâyî ve Babür Şah'tan seçilmiş şiirler üzerinden ses, şekil ve cümle bilgisi çalışmaları; Şiban Han'dan seçilmiş şiirler üzerinden ses, şekil ve cümle bilgisi çalışmaları.

TDE430 TÜRK HALK BİLİMİ-II (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Halk biliminde yayılmacı ve gelişmeci yaklaşımlar, köken arayışları; Herder ve Grimm Kardeşler. Tarihi-Coğrafi Fin Okulu, Evrimsel Halk Bilimi Kuramı, Yapısalcı Halk Bilimi Kuramı, Sözlü Kompozisyon Kuramı, İşlevsel Halk Bilimi Kuramı, Performans Kuramı, Feminist Folklor Kuram ve Yöntemleri.

TDE432 DİL BİLİMSEL SÖZ DİZİMİ İNCELEMELERİ (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Türkçenin söz dizimi özellikleri; kelime grupları ve türleri, kelime grubu oluşturma yolları. Cümlelerin öğeleri, yapılarına göre cümleler. Metin üzerinden inceleme ve çözümlenmeler yapılması.

TDE434 KLASİK TÜRK EDEBİYATINDA TÜRLER (Seçmeli) (2 0 2)AKTS:3

Türün tanımı, Klasik Türk edebiyatında tür ve şekil ayrımı; manzum ve mensur farklı türlerle ilgili genel bilgilerin verilmesi. Dini-Tasavvufi türler: tevhid, münacaat, na't, tazarrunname vb. Tabiat konulu türler: bahariye, şitaiye vb. Sosyal hayat konulu türler: seyahatname, şehrengiz, surname vb. Tarihî olaylara dair türler: fetihname vb.